

Διονύσης Δρόσος (επιμ.), *Αρετές και συμφέροντα. Η βρετανική ηθική σκέψη στο κατώφλι της νεωτερικότητας*

Από τα μέσα του 17^{ου} μέχρι τα τέλη του 18^{ου} αιώνα διεξάγεται στη Βρετανία μια ηθικοφιλοσοφική συζήτηση κατά την οποία εμφανίζεται μια πρώιμη διατύπωση θεμάτων της νεωτερικής φιλοσοφίας και, κατά συνέπεια, των ιδεολογικών μορφωμάτων που προέκυψαν από αυτήν, του φιλελευθερισμού και του νεοφιλελευθερισμού. Το περιβάλλον της συζήτησης αυτής διαμορφώνεται από: α) την εν γένει πορεία της πολιτικής και κοινωνικής σταθεροποίησης των πρώιμης αστικών σχέσεων, β) την παρακμή των εκκλησιαστικών και θρησκευτικών αυθεντιών και των

ηθών της παραδοσιακής κοινότητας, και γ) την κυριαρχία ενός επιστημολογικού «παραδείγματος», βασισμένου στη φυσική επιστήμη του Νεύτωνα και εκφρασμένο στη φιλοσοφία από την προσέγγιση της «νέας οδού των ιδεών. Ο τόμος ανθολογεί κείμενα Βρετανών στοχαστών που συμμετείχαν σε αυτή τη συζήτηση. Στο πλαίσιο της, η ατομική ιδιοκτησία αποτελεί τη βάση του προβληματισμού για την υπό διαμόρφωση αστική κοινωνία. Οι στοχαστές αυτοί προβληματίζονται για τη δυνατότητα συμβίωσης ανάμεσα στα εγωιστικά συμφέροντα, τα οποία, χειραφετημένα από την ασκητική ηθική, επιδίδονται στον ιδιωτικό πλουτισμό. Διακύβευμα αυτής της συζήτησης αποτελεί η συμβατότητα της αρετής με τα ιδιωτικά συμφέροντα. Στο βιβλίο περιλαμβάνονται κείμενα που μεταφράζονται για πρώτη φορά στα ελληνικά, σύντομα βιογραφικά σημειώματα και έργα των: Τόμας Χομπς, Ραφ Κάντγουορθ, Τζον Λοκ, Σάμιουελ Κλαρκ, Ρίτσαρντ Κάμπερλαντ, Άντονι Άσλι Κούπερ (3^{ου} κόμη του Σάφτσμπερι), Μπέρναρντ ντε Μάντεβιλ, Φράνσις Χάτσεσον, Τζότεφ Μπάτλερ, Ντέιβιντ Χιουμ, Άνταμ Σμιθ, Άνταμ Φέργιουσον και Τόμας Ριντ. Το εκτενές επίμετρο του επιμελητή συμπληρώνει τον τόμο συμβάλλοντας στην κατανόηση της συζήτησης και αναδεικνύοντας την επικαιρότητά της.